



Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki



Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuunnitelma Oulunlahden päiväkot 2022-2025



SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmien mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: ”Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille.

Esiopetus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennakko-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennakko-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.” (Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma).

Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan seksuaalisesta ,suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan varhaiskasvatusyksikkömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022-2025.

Nykytilan kartoitus

Nykytilan kartoitukseen on osallistunut vuonna 2022 koko päiväkodin henkilökunta. Käytimme työvälineenä Tasa- arvokompassia, jonka pohjalta henkilöstölle annettiin pohdittavia asioita. Tiimit työstivät teemoja tiimipalavereissaan ja näistä teemoista nousivat päiväkotimme kehittämiskohteet. Lisäksi hyödynsimme koko henkilöstölle, 5-6-vuotiaille lapsille ja heidän huoltajilleen tehtyä kokemuksellista hyvinvointikyselyä sekä varhaiskasvatuksen viimeisintä laajaa asiakastytytyväisyyskyselyä vuodelta 2023.

Yksikön kehittämiskohteet

Yksikön kehittämiskohteet

Nykytilan kartoituksessa tasa-arvokompassin avulla nousseiden keskeisten havaintojen perusteella valitsimme työyhteisöömme kehittämiskohteiksi vuosille 2022-2025 seuraavat pedagogiset sisällöt:

- asenteet ja vuorovaikutus
- pedagoginen toiminta
- tilat ja ympäristö

Yksikön kehittämiskohteet s.2

Asenteet ja vuorovaikutus

Huomioimme toimintakulttuurin kehittämisessä avoimen, rakentavan vuorovaikutuksen ja positiivisen ilmapiirin. Tämä on koko työyhteisön vastuulla. Hyvä tai huono ilmapiiri heijastuu kaikkien lasten ja työntekijöiden päivittäiseen hyvinvointiin. Rakentava vuorovaikutus edellyttää luottamusta ja jatkuvan keskustelun ylläpitämistä huoltajien, henkilöstön ja tiimien kesken.

Toimimme sukupuolisensitiivisesti, kaikilla lapsilla on samat toimintamahdollisuudet sukupuolesta riippumatta. Emme erittele erikseen tyttöjen tai poikien leikkejä tai tekemisiä. Lapsille järjestetään tasa-arvoinen osallistumismahdollisuus erilaisiin oman henkilökunnan ja yhteistyötahojen järjestämiin tapahtumiin.

Huomioimme katsomuskasvatukseen ja uskonnollisten tilaisuuksien järjestämiseen annetut ohjeet toiminnassamme. Katsomuskasvatus kuuluu varhaiskasvatuksen henkilöstön yleissivistäviin tehtäviin. Seurakunnan kanssa voimme tehdä yhteistyötä katsomuskasvatuksellisiin sisältöihin liittyen ja tunnustuksellissa tapahtumissa suunnittelemme aina vaihtoehtoisen toiminnan, josta huoltajat valitsevat lapsensa osallistumisen.

Pedagoginen toiminta

Toimimme sukupuolisensitiivisesti, kaikilla lapsilla on samat toimintamahdollisuudet sukupuolesta riippumatta. Emme erittele erikseen tyttöjen tai poikien leikkejä tai tekemisiä.

Lapsille järjestetään tasa-arvoinen osallistumismahdollisuus erilaisiin oman henkilökunnan ja yhteistyötahojen järjestämiin tapahtumiin.

Huolehdimme siitä, että jokaisella lapsella on kaveri ja
puutemme mahdollisiin kiusaamistilanteisiin.
Ristiriitatilanteet selvitämme puhumalla lasten ja huoltajien
kanssa.
Kehumme, kiitämme ja kannustamme jokaista lasta
työyhteisön jäseniä unohtamatta.
Kiinnitämme huomiota pedagogisen toiminnan sisältöihin.
Suunnittelu ja toteutus lähtee lapsiryhmästä ja lasten
mielenkiinnon kohteista. Kehitämme lasten ja huoltajien
osallisuutta ja mahdollisuuksia toiminnassa. Pyrimme pois
ajatuksesta ”näin on aina tehty”.

Tilat ja ympäristö

Päiväkodin salin ja muiden jakotilojen käyttövuorot jaetaan ryhmittäin. Jokaisella viidellä ryhmällä on viikoittain oma salivuoropäivä.

Leikki- ja toimintavälineitä kierrätetään eri ikäisillä lapsilla ryhmien välillä. Meillä ei ole erikseen tyttöjen tai poikien leluja.

Älytaulut ja tabletit ovat kaikkien ryhmien käytössä sovittujen käytänteiden mukaan.

Arviointi

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman kehittämiskohteiden päivittämistä teemme suunnittelu- ja kehittämispäivien yhteydessä toimikauden alussa ja tammikuun työillassa. Toimenpiteiden arviointia tehdään kesäkuun arviointipäivässä.

Asiakastyytyväisyyskyselyn analysointi tehdään koko henkilöstön kesken kyselytulosten valmistuttua. Asiakaskyselystä annetaan myös huoltajille yhteenveto.

Materiaalit

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus (OuKa/ Akkuna)

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksissa (OPH)

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

Yhdenvertaisuuslaki

Tasa-arvokompassi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen

Tasa-arvokompassi perusopetukseen

Tasa-arvo toimintakulttuurin keskiöön materiaalipankki

Koulu vailla vertaa –opas yhdenvertaisuussuunnitteluun

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa/ Oulun yliopiston julkaisu

KARVIN selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi

Nykytilan kartoitusta varten tutustu: Unisefin kysely nuorille

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Oulun kaupungin toiminnassa (Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma 2019 – 2021)